

Ulko- ja turvallisuuspoliittisen
nuorten ryhmän kannanotto
Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämiseen

Johdanto

Ulkoasianministeri Ilkka Kanerva asetti keväällä 2008 ulko- ja turvallisuuspoliittisen nuorten ryhmän tarkastelemaan Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittista toimintaympäristöä. Ryhmään haettiin jäseniä ilmoituksin, joiden perusteella kaikkiaan 420 nuorta haki ryhmän jäseneksi. Tutustuttuaan hakemuksiin ulkoasianministeriö kutsui ryhmän jäsenet Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssin tekemän valmistelutyön pohjalta.

Ryhmän sihteerinä ovat toimineet tiedottaja Teemu Hanhineva ja kansainvälisten asioiden sihteeri Karoliina Mutanen Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssista sekä virkamiess sihteeri Juha Mustonen ulkoasiainministeriöstä.

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen nuorten ryhmä esittää tässä kannanotossaan näkemyksiään Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisesta toimintaympäristöstä ja sen kehittämisestä. Samalla ryhmä nostaa esiin niitä kysymyksiä ja keskustelunaiheita, joita sen mielestä olisi käsiteltävä valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa 2009.

Ryhmän jäsenet

- + valt. yo Johan Ekman, 25, Helsinki (pj)
- + merkonomi Ahmed Al Chibib, 23, Turku
- + FM Mirva Brola, 26, Helsinki
- + amk-opiskelija Wiam Elfadl, 20, Helsinki
- + lukiolainen Ville-Veikko Haveri, 18, Alastaro
- + oik.yo Heta Heiskanen, 20, Mikkeli
- + HuK Mikko Hieta, 29, Hämeenlinna
- + historianopettaja Mats Hilli, 29, Kokkola
- + YTM Eeva Kantomäki, 29, Helsinki
- + lukiolainen Ella Kemppainen, 19, Kajaani
- + valt.yo Sanna Kopra, 28, Rovaniemi
- + valt.yo Jenni Korhonen, 22, Turku
- + valt.yo Hannu Kotipelto, 29, Tampere
- + lukiolainen Rina Kuusipalo, 17, Helsinki
- + fil.yo Mikko Lipsanen, 27, Rovaniemi
- + amk-opiskelija Milla Palkoaho, 24, Helsinki
- + lukiolainen Maria Pirseyedi, 19, Sysmä
- + FM, HM Pauli Rautiainen, 29, Helsinki
- + lääk.kand. Aino Rubini, 25, Kuopio
- + valt.yo Vesa-Matti Saarakkala, 24, Jyväskylä
- + amk-opiskelija Olesja Selivanova, 24, Vantaa
- + amk-opiskelija Harri Sieppi, 23, Helsinki
- + YTM, HuK Jenita Sillanpää, 27, Tampere
- + valt.yo Johanna Suhonen, 28, Helsinki
- + valt. yo, Sanna Sundell, 22, Turku
- + ylioppilas Mikko Tamminen, 19, Itäsalmi
- + kauppat.yo Joonas Turunen, 23, Helsinki
- + lukiolainen Saara Värtö, 19, Riihimäki

Ryhmän keskeisimmät ehdotukset ovat tiivistettävissä seuraavasti:

i.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisimmäksi tavoitteeksi on otettava maailmanlaajuisen hyvinvoinnin edistäminen. Tämä edellyttää, että kannamme vastuuta vapaan ja demokraattisen maailman kehittämisestä, ihmisoikeuksien toteutumisesta sekä maailmanlaajuisesta rauhasta ja turvallisuudesta.

ii.

Suomen keskeisin kansainvälinen viitekehys on Euroopan unioni. Suomen on edistettävä EU:n päätöksenteon parlamentarististen piirteiden kehittämistä tukemalla esimerkiksi niitä toimia, joiden avulla Euroopan komissiosta kehitty unionille todellinen poliittinen hallitus.

iii.

Kehitys- ja ympäristöpolitiikka ovat tärkeä osa turvallisuuspolitiikkaa. Esimerkiksi kehitysavun nostaminen YK:n vuosituhattavoitteen mukaiseen 0,7%:iin ja ilmastonmuutoksen torjunta on käsittävä osaksi kansallista turvallisuusratkaisua.

iv.

Suomen kansallisen puolustusratkaisun on perustuttava sotilaalliseen liittoutumiseen ja valikoivaan asevelvollisuuteen.

v.

Puolustusvoimain ylipäällisyys on siirrettävä parlamentaariseen kontrolliin joko pääministerille tai puolustusministerille.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteeksi on otettava maailmanlaajuisen hyvinvoinnin edistäminen

Suomessa on uudenlaisen ulkopoliitiikan aika. Maailma elää muutoksessa, jota vauhdittaa erityisesti globalisaatio. Sen seurauksena yksittäisen valtion vaikutusvalta esimerkiksi taloutta, ympäristöä tai turvallisuutta koskevissa kysymyksissä heikkenee. Rajojen madaltuminen tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että haasteita.

Politiikkaa ohjaavat erilaiset arvot. Suomessa ulkopoliittikka on perinteisesti nähty yhteisten asioiden hoitamisena, johon eivät arvomaailmat vaikuta. Me peräänkuulutamme arvopohjaista, keskustelevaa ulkopoliittikkaa, jossa arvot ja vastuu kohtaavat.

Vaadimme päättäjiltä rohkeutta irrottautua lyhyen aikavälin kansallisen edun tavoittelusta. Suomi rakentaa ulkopoliittikallaan tulevaisuuden maailmaa. Tässä rakentamistyössä on oltava johdonmukainen ja pitkäjänteinen. Vaikka toiminta rakentuukin pienistä päätöksistä, on taustalla oltava suurempi suunnitelma ja ihanne paremmasta maailmasta.

Maailmanlaajuisen hyvinvoinnin edistäminen edellyttää, että kannamme vastuuta vapaan ja demokraattisen maailman kehittämisestä, ihmisoikeuksien toteutumisesta sekä maailmanlaajuisesta rauhasta ja turvallisuudesta.

Vapaa ja demokraattinen maailma

Ihmisarvo ja yksilönvapaus ovat perustavinta laatua olevia arvoja. Vapaus ja mahdollisuus päättää elämästään, muiden vastaavaa mahdollisuutta loukkaamatta, on tärkein oikeus jota voimme yhteisillä toimilla varjella.

Vapauden ja ihmisarvoisen elämän turvaaminen ja edistäminen kestäväällä tavalla edellyttää yhteisiä toimia. Ihmisten oikeuksien turvaamisen, olipa kyse sitten paikallisesta tai globaalista tasosta, on perustuttava demokratiaan. Ihmisten oikeuksien rajoittaminen voi perustua ainoastaan demokraattisten rakenteiden päätöksiin. Tällöinkään ei kuitenkaan voida puuttua perustavanlaatuisiin ihmisoikeuksiin.

Uuden sukupolven ulkopoliitikassa korostuvat maailmanlaajuiset vapaudet. Ne eivät kuitenkaan rajoitu valtioiden rajoihin, vaan erityisesti yksilöiden vastuu korostuu.

Suomen ulkopoliitiikan on kaikissa oloissa edistettävä demokratiaa ja demokraattista kehitystä globaalissa maailmassa. Demokraattisen maailman keskiössä on yksilö, jolla on oltava oikeus vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon sen kaikilla tasoilla.

Yksilöitä yhdistävä kansalaisyhteiskunta on oikeusvaltion kulmakivi. Demokraattisen maailman kehittymisen välttämätön ehto on kansalaisyhteiskuntarakenteiden vahvistaminen, myös kansalliset rajat ylittäen.

Valtiot ovat demokraattisen maailman keskeisiä toimijoita. Niiden on kunnioitettava toistensa itsenäisyyttä ja keskenään tekemiään sopimuksia. Kaikkien valtioiden on sitouduttava ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja pyrkiä suojelemaan ympäristöä. Demokraattisesti järjestäytyneellä kansainvälisellä yhteisöllä on oltava oikeus turvata näiden oikeuksien toteutuminen yli yksittäisten valtioiden itsemääräämisoikeuden.

Valtioiden on myös sitouduttava keskinäiseen solidaarisuuteen. Niiden on edistettävä hyvinvoinnin jakautumista yhä tasaisemmin niin valtioiden kuin yksilöidenkin kesken ja kannettava yhteisesti vastuu maailmanlaajuisista kysymyksistä.

Ihmisoikeudet

Ihmisellä on perustavaa laatua olevia oikeuksia. Suomen on edistettävä ihmisoikeuksien toteutumista kaikessa kansainvälisessä kanssakäymisessä ja sitoutettava muita toimijoita kantamaan vastuunsa.

Velvollisuus noudattaa ihmisoikeuksia ei kuulu vain valtioille, vaan koko ihmiskunnalle. Suomen on sitouduttava ihmisoikeuksien puolustamiseen demokratian ehdoilla myös niissä tilanteissa, joissa jokin valtio kieltäytyy niitä kunnioittamasta.

Ihmisoikeuksien takaamisessa koko kansainvälisen yhteisön rooli esimerkiksi aseellisten tai humanitääristen kriisien ratkaisemisessa on keskeinen.

Vastuu rauhasta ja turvallisuudesta

Rauha ja laaja turvallisuus ovat edellytyksiä vapauksien toteutumiselle. Turvallisuuden takaaminen on jatkuva prosessi, joka saa uusia merkityksiä maailman muuttuessa.

Valtiokeskeisen turvallisuuskäsitteen rinnalle on nostettava inhimilliskokologinen turvallisuuskäsite. Oikeus puolustukseen on tärkeä, mutta turvallisuutta ei voi enää taata vain asein. Turvallisuusuhat eivät ole enää vain sotilaallisia. Muuttuvien haasteiden edessä ylikansallinen yhteistyö ja vastuunkanto ovat ehdottomia edellytyksiä.

Rauhan edistämisessä korostuvat toisaalta kulttuurienvälinen ymmärrys ja toisaalta tasa-arvo sekä solidaarisuus. Suomi toimii vastuullisesti ottaessaan nämä näkökulmat huomioon kaikessa kansainvälisessä yhteistyössä. Tämä tarkoittaa toisaalta reilua kauppapolitiikkaa, toisaalta sitoutumista kehitysyhteistyöhön ja esimerkiksi sananvapauden edistämiseen.

Suomi toimii parhaiten oman arvomaailmansa mukaan näyttäessään itse esimerkkiä ja sitouttamalla myös muut toimimaan vastuullisesti.

Vastuu maailmasta on yhteinen.

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan institutionaalisen kehityksen tukipilareita ovat YK, EU ja pohjoismainen yhteistyö

Globalisaatio on luonut hyvinvointia ja edistänyt kehitystä. Samalla se on tuonut uusia haasteita maapallolle ympäristöongelmien ja taloudellisen eriarvoisuuden muodossa. Kansallisvaltioiden omat mahdollisuudet vaikuttaa ympäristöönsä ovat rajoittuneet selvästi, kun esimerkiksi talous- ja ympäristöhaasteet eivät tunne valtioiden rajoja. Globalisaation kestävä hallinnan toteuttamiseksi alueellisia ja globaaleja demokraattisia rakenteita on kehitettävä olennaisesti.

Ulkopolitiikan vallanjako

Perustuslailla säädettyyn ulkopoliittiseen vallanjakoon hallituksen ja tasavallan presidentin välillä liittyy jännitteitä. Ulkopoliittisen toimintaympäristön muutos edellyttää laaja-alaisempaa ulkopoliittikkaa. Parlamentarismien vahvistuminen edellyttää samalla myös ulkopoliittisen päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja saattamista avoimen kansalaiskeskustelun piiriin. Tällöin on ongelmallista, että ulkopoliittikan johto ja esimerkiksi kauppa-, kehitys- ja talouspolitiikan päätösvalta on eri tahoilla. Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehitys enimmäkseen vahvistaa hallituksen ulkopoliittista valtaa.

Tämän johtopäätöksen myötä Suomen ulkopoliittikan johtamisen työnjakoa on perustuslain uudistuksen myötä tarkasteltava uudelleen.

Euroopan unioni

Suomen keskeisin kansainvälinen viitekehys on Euroopan unioni. Sen toiminnassa on vahvistettava kansalaisten valtaa ja sen uudistuksissa on korostettava hallitustenvälisyyden sijaan kansojenvälisyyttä.

EU:n päätöksentekomenetelmä on uudistettava niin, että Montesquieun esittämää vallan kolmijakoa kunnioitetaan paremmin. Unionille on luotava kaksikamarinen parlamentti, jossa alahuoneena toimii europarlamentti ja ylähuoneena jäsenmaita edustava neuvosto. Alahuone nimittää Euroopan komission, josta on tehtävä EU:n kooltaan nykyistä komissiota pienempi todellinen poliittinen hallitus. Komission jäsenten tulee olla EU-parlamentin jäseniä, ja komission kokoonpanon tulee heijastaa Euroopan parlamentin vaalien tulosta. Samalla komission aloitemonopolista on luovuttava niin, että kansalaisille luodaan parlamentin ja suoran demokratian kautta väyliä tuoda aloitteita EU:n käsittelyyn.

Eurooppalaista integraatiota on syvennettävä niillä aloilla, joilla unioni kykenee edistämään kansalaisten etuja tehokkaammin kuin 27 jäsenmaata erikseen. EU:n kehittämisessä kunnioitettava läheisyysperiaatetta – sitä, että päätökset tehdään aina niin lähellä kansalaista kuin mahdollista. Myös Suo-

nessa on pohdittava, mitkä asiat kuuluvat valtiolle ja mitkä esimerkiksi alue- tai paikallistasolle.

EU:lle on luotava perustuslaki. Perustuslaki on luotava valitsemalla demokraattisilla vaaleilla perustuslakikonventti, jonka lopputulos alistetaan sellaisenaan yleiseurooppalaiseen kansanäänestykseen. Konventtiin tulee osallistaa Euroopan kansalaisjärjestökenttä.

Euroopan Unionin integraation syveneminen ja laajeneminen ovat keskeinen tavoite EU:lle. Islanti ja Kroatia on otettava EU:n täysvaltaiseksi jäseniksi. Pidemmällä aikavälillä on tärkeää tähdätä Balkanin maiden, Turkin ja Ukrainan EU-jäsenyyteen, kunhan ne täyttävät EU:n jäsenyysehdot.

EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa on kehitettävä. EU:n vahvuus ulkopoliittikassa perustuu demokratian, hyvinvoinnin, ihmisoikeuksien ja vapauden levittämiseen ensisijaisesti kehitys- ja kauppapolitiikan keinoin. EU:n on myös pystyttävä toimimaan uskottavana rauhanturvaajana tarvittaessa, mikä edellyttää yhteisten rauhanturva- ja kriisinhallintajoukkojen kehittämistä.

YK

Suomen tulee edelleen vaikuttaa aktiivisesti YK:n viitekehyksessä.

YK:n turvallisuusneuvostoa on uudistettava. Veto-oikeuden käyttämisestä on luovuttava silloin, kun käsittelyssä on kansanmurhan estävä resoluutio. Muissa tilanteissa veton käytöstä tulisi aina tehdä selvitys YK:n yleiskokoukselle.

Ilmastopoliittikka on nostettava YK:n toiminnan keskiöön. Kioto ja muut ilmastopöytäkirjat ovat koko ihmiskunnan kohtalonkysymyksiä, eikä mitään ympäristökysymyksiä saa laiminlyödä. Aidosti globaaleihin toimiin ryhtyminen ja sitoutuminen ovat kestävän ja pitkäjänteisen ympäristöpolitiikan kulmakivi.

Pohjoismaat

Suomen on jatkettava yhteistyötään muiden Pohjoismaiden kanssa. Samalla Baltian maat tulee integroida entistä vahvemmin mukaan pohjoismaiseen yhteistyöhön. Pohjoismaiden on luotava ja johdettava EU:n Itämeri-politiikkaa, jonka saralla erityistä yhteistyötä Venäjän kanssa vaaditaan muun muassa Pietarin jätevesien puhdistamisen kehittämisessä.

”Ryhmä oli suhteellisen yksimielinen nykyiseen ulkopoliittikan johtamisjärjestelmään liittyvistä ongelmista, muttei kuitenkaan halunnut ottaa erityisemmin kantaa siihen, miten sitä olisi uudistettava. Ryhmän analyysin pohjalta uudistamiseen on nähdäkseni kaksi tietä. Toisaalta presidentin ulkopoliittisen johtajuuden vahvistaminen ja toisaalta presidentin ulkopoliittisten valtaoikeuksien supistaminen. Pidän näistä jälkimmäistä parempana vaihtoehtona, sillä nykyaikaisessa demokratiassa ulkopoliittikan johtamisen tulisi kuulua parlamentarismin hengessä hallitukselle, joka puolestaan on siitä vastuunalainen eduskunnalle.”

Pauli Rautiainen

Globaaleihin uhkiin vastataan globaalin solidaarisuuden politiikalla

Nykypäivän turvallisuuspolitiikassa uhkakuivat eivät ole yksinomaan sotilaallisia. Kansojenvälinen eriarvoisuus ja kilpailun epäterveet piirteet näkyvät uusien uhkien taustalla puhumme sitten energia-turvallisuudesta, ympäristötuhoista tai terrorismista. Näihin globaaleihin turvallisuusuhkiin tulee vastata eristäytymisen ja suojautumisen sijaan globaalin solidaarisuuden politiikalla, jonka tavoitteena on turvallisuusuhkien hallinta maailmanlaajuisen hyvinvoinnin edistämisen avulla.

Kehitys- ja kauppapolitiikka

Kehityspolitiikka on tärkeä osa turvallisuuspolitiikkaa. Siksi kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden on osallistuttava kehitys yhteistyön toteuttamiseen YK:n vuosituhat-tavoitteiden mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittamuun muassa kehitys yhteistyömäärärahojen korottamista vähintään 0,7%:iin bruttokansantuotteesta. Samalla EU:n kehityspolitiikan yhteiskoordinaatiota on tehostettava ja jäsenmaiden on kehitettävä kahdenvälisiä vuorovaikutteista ja kansalaislähtöistä yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa.

Kauppapolitiikan ja kehityspolitiikan välille on luotava selkeä yhteys, mikä merkitsee kauppapolitiikan ja kehityspolitiikan tavoitteenasettelun yhdenmukaistamista. Kansainvälisen kaupan vapauttamisen tulee tapahtua heikoimpien maiden ehdoilla niin,

että niiden tuotteiden pääsy EU:n markkinoille helpotetaan. Maataloustuotteiden tuontitulleista täytyy luopua. Kehittyvien maiden talouksia on suojattava ja annettava aikaa kohottaa tuotannon jalostusastetta ja huolehtia cettisten ja ympäristönormien toimeenpanosta. Myös Suomen on muutettava kehittyvien maiden kanssa neuvoteltavien kahdenvälisen kauppasopimusten sisältöä niin, että nämä periaatteet toteutuvat.

Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuut-tarahaston (IMF) rakennetta ja päätök-sentekoa tulisi demokratisoida. Näissä jär-jestöissä valta jakautuu osakeomistuksen mukaan, eli varakkaimmilla mailla on huomattavasti enemmän valtaa. Myös Maailman kauppajärjestössä (WTO) köy-hemmillä mailla on vaikeuksia saada ääntään kuuluviin. YK-elinten, kuten yleis-koituksen ja YK:n kaupp- ja kehityskon-ferenssin (UNCTAD) vaikutusvaltaa tulisi parantaa, koska vain näillä areenoilla maa-ilman maat ovat nykyisellään suhteellisen tasa-arvoisessa asemassa kauppapolitiikan suhteen.

Ympäristöpolitiikka

Kun ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkö-kulmaksi otetaan inhimillinen turvalli-suus, korostuvat ympäristöongelmien aiheuttamien turvallisuusuhkien mer-kitys. Esimerkiksi ympäristöpakolaisuus on varteenotettava tulevaisuuden uhka-

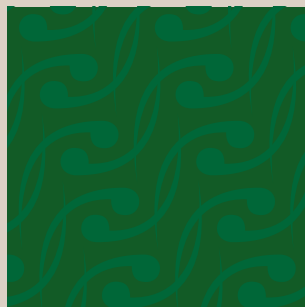
kuva, johon varautumisessa keskeisimmässä roolissa on ilmastonmuutoksen hillitseminen. Tämä merkitsee sitä, että Suomen on täytettävä kansainvälisten ilmastopöytäkirjojen asettamat tavoitteet määräajassa ja sitoutettava muita valtioita määrällisiin päästövähennystavoitteisiin.

Globaalia turvallisuutta edistävän ympäristöpolitiikan täytyy olla sosiaalisesti oikeudenmukaista. Tämän vuoksi Suomen on tuettava kehittyviä maita uusien teknologioiden kehittämisessä, tuotannossa ja käyttöönotossa, jotta ne onnistuvat kehitysprosessissaan välttämään teollisuusmaiden tekemät virheet kuten ylettömän saastuttamisen ja liiallisen fossiilisten polttoaineiden käyttämisen.

Ihmisoikeuspolitiikka

Ihmisoikeudet eivät ole minkään valtion sisäisiä asioita, sillä ihmisoikeuspolitiikan kulmakivenä on ihmisoikeuksien jakamattomuus ja yleismaailmallisuus. Tämän johdosta ihmisoikeusloukkausten perustelua kulttuurisilla tekijöillä ei tule missään olosuhteissa hyväksyä. Ihmisoikeuspolitiikan vakauttava vaikutus edellyttää, että erityisesti vähemmistöjen oikeuksien toteutumiseen kiinnitetään huomiota Euroopan laajuisesti. Suomessa se merkitsee huomion kiinnittämistä esimerkiksi saamelaiden maanomistuskysymykseen, maahanmuuttajien kotouttamiseen ja romanien asemaan.

Ihmisoikeuspolitiikan haasteena on ihmisoikeuksien valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan turvaaminen ja eurooppalaisen ihmisoikeuskulttuurin pirstoutuminen. Tämän johdosta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen resursointia on parannettava siten, että yksilövalitusjärjestelmän toimivuus voidaan turvata. Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä ihmisoikeuksia on kehitettävä siten, että niitä käsitteleviin sopimuksiin luodaan kansalais- ja poliittisia oikeuksia turvaavien sopimusten tapaan yksilövalitusmahdollisuus.

Ihmisoikeuspolitiikassa on huomioitava ihmisten oikeuksien ohella heidän velvollisuutensa. Ihmisille ei voida turvata ylimääräisiä oikeuksia toisten ihmisten ihmisoikeuksien kustannuksella tai ympäristöä vaarantaen. Ihmisoikeuksien kehittämisessä onkin nykyistä paremmin tunnistettava ihmisoikeuspolitiikan ympäristöluottavuus.

Globaali kriisinhallinta

Suomen on osallistuttava nykyistä aktiivisemmin kansainväliseen kriisinhallintaan, minkä johdosta sekä sotilaallisen että siviilikriisinhallinnan resursseja on lisättävä. Suomen tulee kuitenkin osallistua ainoastaan sellaisiin kriisinhallintaoperaatioihin, joilla on YK:n mandaatti. Koordinaatiota sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan välillä on lisättävä esimerkiksi puolustusvoimien ja kansainvälisten järjestöjen yhteistyötä kehittämällä. Samalla puolustusvoimien on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin, jotta naisten osuutta kriisinhallintaoperaatioissa voidaan kasvattaa merkittävästi.

Suomen on edistettävä EU:n kriisinhallintajoukkojen kehittämistä. Joukkojen miesvahvuutta on merkittävästi kasvatettava. Samalla EU:n kriisinhallintajoukkoihin on luotava toinen, siviilikriisinhallintaan keskittyvä pilari.

Suomen on kansainvälisessä toiminnassaan sitouduttava suojeluväliteen (responsibility to protect) toteutumiseen ja tarvittaessa YK:ssa esittää toimia velvoitetta rikkovia maita kohtaan – taloudelliset ja sotilaalliset toimet mukaan luettuna. Kriisinhallinnassa Suomen tulee korostaa oikeusvaltioperiaatteen toteutumista ja puolustettava kaikkien maiden kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksia.

”Mielestäni puolustusvoimien tulisi kriisinhallintaoperaatioissa työskentelevien naisten osuuden kasvattamisen lisäksi pyrkiä panostamaan kriisinhallintatehtäviin lähtevän henkilöstön gender-koulutukseen. Suomen tulisi myös kaikilla kriisinhallinnan yhteistyöfoorumeilla kannustaa muita maita luomaan ja kehittämään gender-koulutustaan. Vain aiheeseen perehtynyt henkilöstö yhdessä kriisialueiden paikallisten toimijoiden kanssa voivat edesauttaa tasa-arvoisten yhteiskuntien rakentumista.”

Johanna Suhonen

Kansallisen puolustuksen on perustuttava sotilaalliseen liittoutumiseen ja valikoivaan asevelvollisuuteen

Käsitystä kansallisesta turvallisuudesta on laajennettava. Puolustusajattelussa on huomioitava sotilaallisten uhkien lisäksi myös ympäristöön, humanitäärisiin kriiseihin, terrorismiin, ei-sotilaalliseen voimankäyttöön ja rajavalvontaan liittyvät uhkakuvat. Monissa tilanteissa Suomen kansallista turvallisuutta edistetään parhaiten esimerkiksi kehityspoliittikalla, aktiivisella ulkopoliittikalla ja aktiivisella osallistumisella kriisinhallintaan.

Sotilaallinen liittoutuminen

Suomen kansallisen puolustusratkaisun on perustuttava sotilaalliseen liittoutumiseen. Suomen tulee aktiivisesti edistää Euroopan unionin jäsenmaiden keskinäisen avunantovelvoitteen voimaantumista. Lisäksi Suomen on esitettävä malli Lissabonin sopimukseen kirjattun turvatakuulausekkeen käytännön toteutumisesta.

Euroopan unionin rakenteissa on toimittava aktiivisesti sen puolesta, että EU:sta muodostuu Pohjois-Atlantin sopimuksen todellinen eurooppalainen pilari. Samalla on edistettävä Naton muutosta kohti kriisinhallintaan ja kansainväliseen turvallisuuteen keskittyvää turvallisuusliittoutumaa.

Suomen on sitouduttava läheiseen sotilaalliseen ja rajavalvontayhteistyöhön muiden Pohjoismaiden kanssa siten, että Pohjoismaat kehittävät yhteisen meri- ja ilmapuolus-

tusjärjestelmän. Lisäksi puolustusmateriaalihankinnoissa on tehtävä läheistä yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa.

EU:lle on luotava yhteinen huoltovarmuusjärjestelmä. Esimerkiksi elintarvikkeisiin liittyvästä maan sisäisestä huoltovarmuudesta on siirryttävä Euroopan unionin kattaviin huoltovarmuussopimuksiin.

Valikoiva asevelvollisuus

Suomen sotilaallinen maanpuolustus on järjestettävä valikoivan asevelvollisuuden kautta siten, että joukkojen lukumäärää supistetaan vahvasti. Kutsuntatilaisuuteen osallistuminen on oltava pakollista kaikille Suomen kansalaisille sukupuoleen katsomatta lukuun ottamatta Ahvenanmaan kotiseutualueiden omaavia. Asepalvelukseen on valittava riittävä osuus ikäluokasta ensisijaisesti halukkuuden ja motivaation perusteella. Mikäli palvelukseen ei ilmoittaudu riittävästi vapaaehtoisia, palvelukseen tulee määrätä riittävä osuus ikäluokasta. Varusmiespalveluksesta on maksettava kohtuullinen päiväraha.

Siirryttäessä valikoivaan asevelvollisuuteen nykymuotoinen siviilipalvelusjärjestelmä lakkautetaan. Mikäli asepalvelukseen joudutaan vapaaehtoisten puutteesta johtuen määräämään, palvelukseen määrätyle luodaan mahdollisuus niin halutessaan suorittaa palvelus nykymuotoista siviilipalvelusta vastaa-

valla tavalla puolustusvoimain ulkopuolella esimerkiksi ympäristövahinkojen torjuntatehtävissä.

Puolustusvoimien ylipääällikkyyden

Tasavallan presidentin nykyiseen asemaan puolustusvoimien ylipääällikkönä liittyy parlamentaarisen hallitustavan kannalta jännitteitä, joita kansainvälisen sotilaallisen yhteistyön lisääntyminen ja EU:n aktivoituminen sotilaallisessa kriisinhallinnassa ovat korostaneet. Puolustusvoimien tulee olla eduskunnan luottamuksen varassa toimivan hallituksen kiinteässä valvonnassa ja puolustusvoimain ylipääällikkyyden on siirrettävä parlamentaariseen kontrolliin joko pääministerille tai puolustusministerille.

”Nato-jäsenyys jakoi ryhmän mieliteet, jonka vuoksi asiaan ei oteta kannanotossa kantaa lainkaan. Implisiittisesti ryhmän kannanotto kielii minusta epäluottamuksesta Yhdysvaltojen harjoittamaa kansainvälistä politiikkaa kohtaan. Minusta olisi rehellistä tunnustaa, että Nato on Euroopan keskeisin turvallisuuspoliittinen foorumi ja todellisuudessa ainoa mahdollisuus sotilaalliseen liittoutumiseen. Euroopan turvallisuuspolitiikasta päätetään Natoröydässä. Niin pitkään kuin Suomi pysyy liittokunnan ulkopuolella, tekevät muut maat turvallisuuspoliittiset ratkaisut puolestamme.”

Joonas Turunen

”Suomen tulisi ylläpitää rauhaarakastavaa imagoaan ja sotilaallisen liittoutumisen sijaan edelläkävijänä Euroopassa luopua armeijasta ja siirtyä Costa Rican malliin!”

Milla Palkoaho

Resumé

Utrikesminister Ilkka Kanerva tillsatte år 2008 en utrikes- och säkerhetspolitisk ungdomsgrupp med uppgift att analysera det rådande säkerhetspolitiska läget. Gruppens medlemmar rekryterades via en tidningsannons och över 400 unga sökte medlemskap i gruppen. Utrikesministeriet och Finlands ungdomssamarbete Allians, utsåg medlemmarna på basen av ansökningarna.

Den utrikes- och säkerhetspolitiska ungdomsgruppen framför i detta ställningsstagande sin syn på det säkerhetspolitiska läget, samt föreslår åtgärder för att utveckla Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Samtidigt tar gruppen ställning till frågor som borde dryftas i den säkerhetspolitiska redogörelsen som utkommer år 2009.

Gruppens centrala budskap är följande:

- + Den centrala målsättningen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik bör vara att förbättra välfärden globalt. Detta innebär, att vi främjar utvecklingen av frihet, demokrati, mänskliga rättigheter för att uppnå fred och säkerhet globalt.
- + Finlands centrala referensram internationellt är den Europeiska Unionen. Finland bör främja en parlamentarisering av beslutsfattandet inom EU, så att Europeiska Kommissionen utvecklas till en sann politisk regering.
- + Utvecklings- och biståndspolitik är central för en hållbar säkerhetspolitik. Finland bör uppfylla löftet om att höja utvecklingsbiståndet till den av FN rekommenderade nivån, 0.7%. Kampen mot klimatförändringen bör ses som en del av den nationella säkerhetsplanen.
- + Finlands militära försvar bör basera sig på militär alliering och selektiv värnplikt.
- + Överbefälet av försvarsmakten bör underkastas parlamentarisk kontroll, antingen åt försvarsministern eller statsministern.

Summary

The Finnish Foreign Minister Ilkka Kanerva established the Foreign and Security Policy Youth Forum in spring 2008. The Forum was established to allow the perspectives and initiatives of young people to be considered in the preparation and discussions of the Government's forthcoming report on Finland's security and defence policy (White paper).

The possibility to apply to the Forum was advertised in National newspapers and in different civil society networks. Some 420 young people sent their application to be members of the Forum. The Ministry of Foreign Affairs invited 28 members to the Forum based on a proposal by the Finnish National Youth Council Allianssi. The members, aged from 17 to 29 and consisting of 16 women and 12 men, represented different social, political and educational backgrounds and interests.

The Finnish Youth Council Allianssi established a secretariat for the forum. The work of the Forum was coordinated in the Political Department of the Ministry of Foreign Affairs.

In this statement, the Forum presents opinions and views for the consideration of the Government in preparation of the White paper and for a thorough, forward-looking and open-minded public debate about Finland's Foreign and Security Policy.

The fundamental proposals of the Forum can be summarized as follows:

- + Finland must clearly state global welfare as the most important aim of Foreign Policy. This calls for responsibility over developing a free and democratic world, over human rights and over worldwide peace and security.
- + The most essential international framework for Finland is the European Union. Finland must support the development of parliamentary and federal elements of the EU. For example, Finland must support any initiatives to transform the European Commission into a true political EU-Government.
- + Development and Environmental Policy are an essential part of Finland's Security Policy. For example, increasing Finland's development aid to 0,7% of GDP, as agreed to in UN's Millennium Development Goals, and combatting climate change must be considered as an element of Finland's National security framework.
- + Finland's Defence and Security Policy must be based on a membership in a military alliance. Finland must move from a general conscription to a selective draft, where a smaller proportion of the age group is called for service.
- + The Command-in-Chief of the Finnish Defence Forces must be devolved into parliamentary control either to the Prime Minister or the Minister of Defence.

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

Julkaisija	Ulkoasiainministeriö Ulko- ja turvallisuuspoliittinen nuorten ryhmä Helsinki 2009
Taitto	Uni Design Oy
Valokuvat	Raino Heinonen/Ulkoministeriö (kansi, sivu 7) Mikko Hieta (sivut 2, 4, 5, 8, 11, 14)

Sisältö

Johdanto 2, Ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteeksi otettava maailmanlaajuisen hyvinvoinnin edistäminen 4, Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan institutionaalisen kehyksen tukipilareita ovat YK, EU ja pohjoismainen yhteistyö 6, Globaaleihin uhkien vastataan globaalin solidaarisuuden politiikalla 9, Kansallisen puolustuksen on perustuttava sotilaalliseen liittoutumiseen ja valikoivaan asevelvollisuuteen 12, summary 14